KONEYRITTÄJÄT

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Lausunto 6.4.2018

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi tieliikennelain muuttamisesta HE 180/2017vp

Koneyrittäjät toteavat lausuntonaan hallituksen esityksestä laiksi tieliikennelain muuttamisesta seuraavan.

Tieliikennelain kokonaisuudistus on tarpeellinen, jotta siitä saadaan selkeä kokonaisuus. Muutoin varsin onnistuneeseen luonnokseen on jäänyt vakavia puutteita traktorisäännösten osalta, mitkä johtaisivat käytännössä traktoriurakoinnin loppumiseen nykyisellä traktorikalustolla (-< 60 km/h). Kun jatkossakin traktorikalusto tulee käytännössä kokonaan olemaan tämän traktoriluokan kalustoa, traktoriurakointia ollaan esityksessä lopettamassa huolimatta siitä, että traktorikalusto on vuosien varrella huomattavasti kehittynyt ja sen tekniset edellytykset monipuoliselle käytölle ovat merkittävästi lisääntyneet.

Traktorikuljetuksilla on vähäinen merkitys kuljetusten kokonaissuoritteelle, mutta niillä voidaan suorittaa esimerkiksi lyhytmatkaisia maa-aineskuljetuksia olosuhteissa, joissa eivät kuorma-autokalustolle sovellu. Jos kuljetus voidaan kokonaan suorittaa traktorikalustolla, vältetään uudelleen lastauksia ja vähennetään tarvittavaa ajoneuvokalustoa. Tämä parantaa kuljetusten työturvallisuutta ja vähentää päästöjä sekä vältytään tarpeettomilta kustannuksilta.

Esitystä traktoreiden osalta ei voi mitenkään pitää hyväksyttävänä kehityksenä sen lisätessä byrokratiaa ja vaikeuttaessa maaseudun yritystoiminnan edellytyksiä. Näitä yritysvaikutuksia esityksessä ei ole arvioitu.

Keskitymme lausunnossa traktorisäännöksiin ja niistä tekemiimme yksityiskohtaisiin havaintoihin.

Yksityiskohtaiset havainnot

Yksityiskohtaisina pykäläkohtaisina havaintoina toteamme seuraavat huomiot.

Tiellä työskentelevät

Yleisenä varovaisuusvelvollisuuden kohteena tulisi huomioida tiellä työskentelevät henkilöt ja työkoneet.

Vaikka nämä työmaat on merkitty liikennemerkein, olisi paikallaan säätää erityinen huolellisuusvelvoite, kun tienkäyttäjä kohtaa tai ohittaa tiellä työskentelevän henkilön tai työhön käytettävän työkoneen. Tämä olisi huomioitavissa 3 §:ssä

3 §

Tienkäyttäjän yleiset velvollisuudet

Vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. **Erityistä varovaisuutta tienkäyttäjän tulee noudattaa kohdatessaan tiellä työskentelevän henkilön tai työhön käytettävä ajoneuvon.**
Liikennettä ei saa tarpeettomasti estää eikä haitata. Ajoneuvoa ei saa ajaa aiheettoman hitaasti eikä tarpeettomasti äkkiä jarruttamalla.

KONEYRITTÄJÄT

Traktorisäännökset

Traktorisäädöksissä ei ole otettu huomioon liikennekaaren I osan normistoa ja siitä ilmenevää lainsäätäjän tahtoa säännellä traktorikuljetuksia ja edistää traktoreiden monipuolista käyttöä. Samalla on osin sivuutettu tavoite pitäytyä kansallisesta lisäsääntelystä suhteessa EU:n vaatimaan.

Aiemmin liikennetraktoreiksi rekisteröityjen traktoreiden erillissääntelylle ja niiden nopeuden säilyttämisellä 50 km/h ei ole perustetta, vaan jatkossa näiden **enimmäisnopeuden tulee olla EU asetuksen mukaisesti 60 km/h.** Asia tulee korjata Liitteen 5 taululukossa 1.

Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon enimmäismassan ei tule määräytyä traktorin käyttötarkoituksen, saati verolainsäädännön mukaan. Esitys on tältä osin muutoinkin epäjohdonmukainen ja omiaan vaikeuttamaan traktorin käyttöä lyhytmatkaisissa, niille erityisesti soveltuvissa kuljetuksissa.

Tieliikennelailla ei tule vesittää sitä, että esimerkiksi maarakennuksen vaatimissa urakointikuljetuksissa voidaan käyttää traktorikalustoa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa ja niihin voidaan kytkeä yli 10 tonnin perävaunu.

Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa tulee porrastaa traktorin enimmäisnopeuden mukaan. Kun raja-arvona käytetään 60 km/tunnissa rakenteellisena enimmäisnopeutena, lainsäädännöstä saadaan tältäkin osin looginen kokonaisuus niin liikennelupa- kuin ajokorttisäädöstenkin osalta.

Asia on korjattavissa ulottamalla 120 §:n sääntö kaikkiin traktoreihin ja poistamalla koko 121 § sekä liitteen 6 taulukko 7 tarpeettomina.

Tällöin **120 §** kuuluisi seuraavasti:

”120 §
ETA-valtiossa rekisteröityyn traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon massa
Traktoriin saa kytkeä hinattavan ajoneuvon, jonka kytkentämassa on:
a) enintään kaksi kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos b tai c kohdassa tarkoitetut ehdot eivät täyty;
b) enintään 2,6 kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos traktorin kytkentälaitteeseen kohdistuu pystysuuntainen voima, jonka suuruus on vähintään 15 prosenttia hinattavan ajoneuvon kytkentämassasta, tai jos traktorissa on jarrujärjestelmä, jota käyttäen pelkällä traktorilla suurimmilla 3 momentissa tarkoitetuilla lisäpainoilla varustettuna saavutetaan vähintään 3,5 m/s2 hidastuvuus;
c) enintään kolme kertaa traktorin omamassan suuruinen, jos perävaunussa on traktorin jarrupolkimella käytettävät jarrut.
Traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon kytkentämassaa määrättäessä saa traktorin omamassassa ottaa huomioon valmistajan suosituksen mukaisesti asennetut lisäpainot ja -rakenteet, kuitenkin enintään kolmasosan traktorin rekisteriin merkitystä omamassasta, joka ei sisällä lisäpainoja eikä -rakenteita.
Traktoriin kytkettyyn perävaunuun saa kytkeä kytkentämassaltaan pienemmän perävaunun tai vastaavan maatalouteen käytettävän hinattavan ajoneuvon.
Perävaunujen tai perävaunun ja hinattavan ajoneuvon yhteenlaskettu kytkentämassa ei saa ylittää etummaisen perävaunun rakenteen perusteella määräytyvää 1 momentissa tarkoitettua massaa. Valoja, heijastimia, hitaan ajoneuvon kilpeä ja muita merkintöjä koskevia säännöksiä sovelletaan perävaunuun kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon samalla tavalla kuin traktoriin kytkettyyn hinattavaan ajoneuvoon.

Kuormaa kantavaan runko-ohjauksella varustettuun traktoriin ei saa kytkeä hinattavaa ajoneuvoa.

Traktoriin kytkettyä rekeä saa käyttää tiellä vain poikkeuksellisesti ja vain, jos muulle liikenteelle ei aiheudu vaaraa tai haittaa. Rekeä saa kuormittaa olosuhteiden ja liikenneturvallisuuden sallimaan määrään. ”

KONEYRITTÄJÄT

Tällöin palattaisiin käytännössä oikeustilaan ennen 1.1.2018. Samalla poistettaisiin uusille, alle 60 km/h traktoreiden investoinneille 1.1.2018 alkaen aiheutettu este.

Lainsäädännön tulee olla johdonmukaista eikä sillä tule keinotekoisesti vaikeuttaa tarkoituksenmukaisen urakointikaluston hankkimista. Monikäyttöisyys tekee traktorista taloudellisesti tehokkaan ajoneuvon hyödynnettäväksi esimerkiksi kunnossapidossa, maansiirrossa ja maataloudessa.

Traktorin maastokelpoisuus mahdollistaa toiminnan heikoissa olosuhteissa ja huonolla tieverkolla. Traktoriin saa liitettyä laajan valikoiman lisälaitteita, joilla kaluston käyttömahdollisuudet laajenevat ja käyttöaste nousee.

Esityksen 125 §:n mukaisia määräyksiä sovelletaan 131 §.n mukaan myös traktoriyhdistelmiin niiden pituuden osalta, mikä johtaisi traktorin ja keskiakseliperävaunun enimmäispituudeksi 16,5 metriä. Kun traktoreissa tulisi voida käyttää samassa taulukossa mainittuja 15,65 metrin kuormatilan omaavia perävaunuja, traktorin ja keskiakseliperävaunun enimmäispituudeksi tulisi sallia 20,75 metriä. Tämä on erityisesti tarpeen hakkeen kuljetuksessa, jonka haketus on tapahtunut olosuhteissa, joissa kuljetuksen alkumatkalle kuorma-autokalusto on soveltumaton. Tällöin vältytään välivarastoinnilta tai uudelleen lastauksesta ja sen vaatimasta kuormanpurusta. Kun tavoitellaan joustavia biotalouden kuljetuksia tämä mahdollistaisi saman kuorma-autoissakin käytettävän perävaunukaluston käytön laajasti paitsi maataloudessa myös muussa biotalouden urakoinnissa.

Selkeimmin tämä on toteutettavissa ottamalla oma kohta liitteen 7 taulukkoon 1

x) auton ***tai traktorin*** ja keskiakseliperävaunun yhdistelmä 20,75 m

Kunnioittavasti

Koneyrittäjien liitto

Matti Peltola
toimitusjohtaja